

Nummer: 2522
Titel: Personbefordring med by- og rutebusser
Kort titel: By- og rutebus
Status: GOD
Godkendelsesperiode: 10-02-2026 og fremefter

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Jobområdet omfatter personbefordring med by- og rutebusser, med eller uden påhængskøretøj, med plads til flere end otte passagerer. Inden for jobområdet udføres der primært rutekørsel i kollektiv trafik, men også andre former for kørsel i regi af offentlig servicetrafik, såsom åben flexkørsel, skolekørsel samt befordring af syge og handicappede.

Personbefordring med by- og rutebusser udføres af chauffører, hvis primære opgave består i at befordre passagerne frem til bestemmelsesstedet på en rationel og defensiv kørselsmåde og under hensyntagen til sikkerhed for passagererne og andre trafikanter.

Personbefordring med by- og rutebusser udføres primært i busser med plads til mere end 22 passagerer foruden chaufføren. Kørslen foregår i 2- og 3-akslede busser og ledbusser, men også i mindre busser med plads op til 16 passagerer foruden føreren og med en længde på højst otte meter.

Personbefordringen defineres som Å¿erhvervsmæssig personbefordringÅ¿, hvortil der kræves erhvervskørekort til bus (kategori D1/ep eller D/ep).

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Erhvervsmæssig personbefordring med by- og rutebus er primært domineret af store virksomheder, der specialiserer sig i rutekørsel. De fleste af de største rutebusselskaber er typisk udenlandsk ejede og har en langt større markedsandel på tværs af flere trafikselskaber, end de mindre, lokalt forankrede og ofte familieejede busselskaber. De 13 største rutebusselskaber udgør således næsten 90 procent af markedet, hvor de resterende 10 procent udgøres af mindre lokale busselskaber, som ofte udfører flere former for kørsel, udover den rutekørsel de kører for trafikselskaberne, herunder typisk handicap- og turistbuskørsel. Det totale antal af by- og rutebusser i 2025 er 3.106.

Kilde: www.trafikstyrelsen.dk

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Jobområdet beskæftiger ca. 13.000 ansatte.

Kilde: Danmarks Statistik - Nøgletal for transport

Inden for jobområdet beskæftiges:

- Chauffører der primært kører bus
- Chauffører, der desuden varetager administrative opgaver
- Selvstændige vognmænd, der også fungerer som chauffører
- Medarbejdere, der varetager administrative opgaver
- Mellemledere, der f.eks. fungerer som drifts- og kørselsledere.

Mellemlederne bliver ofte rekrutteret blandt chauffører, som har erhvervet sig praktiske og teoretiske kompetencer til at udføre disse arbejdsopgaver.

De fleste medarbejdere inden for jobområdet er mænd, men der ansættes stadig flere kvinder. Ifølge IRU (International Road Transport Union) er der ca. 14 % kvindelige og 86% mandlige chauffører. En høj andel af chaufførerne har en anden etnisk baggrund end dansk, hvilket kan være en udfordring i branchen, idet det kræves, at alle medarbejdere inden for jobområdet kan forstå, tale, læse og skrive dansk eller engelsk.

I forhold til sprog, vil det kun være i den kollektive rutetrafik engelsksprogede chauffører optræder, da der de facto er krav om at kunne tale dansk i flextrafikken.

Inden for hele jobområdet er det således helt centralt, at medarbejderne har gode kommunikationsevner, der gør dem i stand til at kommunikere med mangeartede passagerer. Desuden er det vigtigt, at medarbejderne er i besiddelse af personlige kompetencer, der gør dem i stand til at yde serviceorienteret kundebehandling over for passagererne.

Arbejdet stiller desuden krav om at medarbejderne er fleksible, har gode samarbejdsevner og at de kan udvise empati, samt at medarbejderne er åbne for at arbejde i en multikulturel virksomhed, hvor mangfoldighed bliver anset for en styrke.

Jobområdets ansatte er jævnligt beskæftiget med oplæring af nye medarbejdere med forskellig etnisk og kulturel baggrund.

Chaufførerne arbejder i et miljø med mange forskelligartede distraktionsfaktorer fra såvel internt i bussen, som fra den omgivende trafik. Chaufførerne skal under disse forhold kunne koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at gøre skade på passagerer, bus, andre trafikanter eller sig selv.

Medarbejderne skal desuden have grundlæggende almene kompetencer inden for regning/matematik og fremmedsprog. Medarbejderne skal ligeledes være i besiddelse af it-kompetencer, som bl.a. gør dem i stand til at betjene:

- Billetteringsystemer
- Kontrol- og bestillingssystemer
- Registrerings- og beregningsredskaber
- Planlægnings- og GPS-systemer.

Uddannelses- og certifikatkrav

Arbejdet udføres af medarbejdere, der har opnået kompetencen gennem en kombination af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og/eller erhvervsuddannelse, samt oplæring i virksomheden.

Transportministeriet fastlægger krav til erhvervelse af kørekort i relation til de forskellige køretøjer, der anvendes inden for jobområdet.

For de fleste chauffører inden for jobområdet kræves det, at de, udover relevant kørekort, har diverse certifikater og uddannelsesbeviser. Det drejer sig om:

- Chaufføruddannelsesbevis jf. Færdselsstyrelsens bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse chauffører i vejtransport, som skal fornyes hvert femte år via efteruddannelse.
- Certificering af rutebuschauffører iht. bestemmelser fastsat af trafikselskaberne.

Derudover skal alle buschauffører der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU-forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse, som i dag er indeholdt i kvalifikationsuddannelsen.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Jobområdets ansatte arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt. Nogle chauffører arbejder i selvstyrende teams, hvor chaufførerne bl.a. bidrager til planlægningsopgaver, og deltager i renholdelse af bussen.

Arbejdstiderne er vekslende, hvilket stiller store krav til medarbejdernes fleksibilitet og punktlighed. Å; også i forhold til at kunne overholde tidsplaner. Desuden skal chaufførerne kunne tilpasse løsningen af befordringsopgaverne i uforudsete situationer, der f.eks. har sit udgangspunkt i trafikken eller passagererne.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til køretøjers opbygning, indretning, udstyr og funktioner. På baggrund af dette kendskab har chaufføren ansvaret for at udføre de af virksomhedens krævede daglige driftseftersyn. Chaufførerne har ansvaret for at foretage krævede drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på køretøjerne, og kan foretage den daglige vedligeholdelse, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

Chaufførerne kan desuden foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjerne og de forskellige former for hjælpeudstyr i køretøjerne, og de kan afgive fejlmelding til arbejdspladsens administration/værksted.

Chaufførerne kender de krav, som færdselsloven stiller til køretøjer, og de er opmærksomme på og følger Arbejdstilsynets anvisninger.

Teknologi og arbejdsorganisering

Busserne gennemgår en stadig teknologisk udvikling, og det er vigtigt, at chaufførerne har kendskab til bussens opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Dette gælder specielt opbygninger med avancerede køreassistentsystemer, samt teknologien på busser der kører på brint eller el.

Chaufførerne kan foretage opladning fra ladestander og påfyldning af brint under hensyntagen til de sikkerhedskrav og anvisninger der forefindes.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle chauffører inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Grøn omstilling ved personbefordring, herunder energiøkonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Grøn omstilling i transportbranchen refererer til en overgang mod mere bæredygtige og miljøvenlige praksisser og teknologier i branchens arbejdsmetoder og processer. Dette kan omfatte efterlevelse af en række lovgivningsmæssige initiativer der reducerer den miljømæssige påvirkning fra transportbranchen, der bidrager til en mere bæredygtig fremtid.

Chaufførerne har viden om og kompetence til at:

- udføre personbefordring på en energirigtig måde, så miljøet belastes så lidt som muligt.
- reducere miljøpåvirkningen fra transport.
- føre køretøjer med alternative energikilder.
- følge udvikling og implementering af nye teknologier og innovative løsninger, der kan medvirke til reduktion af miljøpåvirkninger ved transportopgaver.
- deltage i implementering af miljøstyringssystemer der kan overvåge og styre den miljømæssige påvirkning fra transport og sikre overholdelse af grønne standarder og regler.

Generelt skal disse kompetencer medvirke til at skabe et grønt mindset hos den enkelte chauffør, hvor det miljømæssige aspekt indgår i mange af chaufførens handlinger. Det grønne mindset udfoldes ved at chaufførerne kan omsætte deres faglighed og specialviden i grønne tiltag, i deres daglige arbejde.

Teknologi og arbejdsorganisering

Chaufførerne kan på en sikker måde betjene og føre køretøjer med forskellig teknologi, herunder køretøjer der drives af henholdsvis diesel og el.

Chaufførerne har viden om kørsel i miljø- og nulemissionszoner og hvordan drivlinjen på el-bussen er bygget op, så der opnås størst mulig regenerering ved nedsættelse af hastigheden.

Chaufførerne har viden om hvordan el-busser oplades og brintbusser tankes, samt hvilke sikkerhedsrisici der er ved dette.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Ved overgang til kørsel med el- eller brintbus kræves der uddannelse i dette.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Afhængig af jobprofil skal jobområdets ansatte kunne beherske et eller flere elementer i denne kompetence.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til regler for by- og rutebuskørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til gældende køre- og hviletidsregler, samt arbejdstidsregler inden for personbefordringsområdet med by- og rutebus.

Chaufførerne har desuden viden om regler for personbefordring, herunder ansvars- og forsikringsforhold, f.eks. i tilfælde af passagerers sygdom, eller skade på køretøj hvor der skal udfyldes skadeanmeldelse til et forsikringsselskab.

Jobområdets ansatte har en helhedsforståelse for administration og arbejdsorganisering i trafik- og rutebusselskaber samt kendskab til lovgrundlaget for trafikselskabers og kommuners virke inden for offentlig servicetrafik/flextrafik. De har derudover kendskab til regelsættet om offentlig servicetrafik/flextrafik, servicekrav, trafikstyring og ordninger for befordring af borgere med forskellige behov.

De har desuden viden om køretøjets attester/dokumenter, samt passagerers og chaufførens dokumenter. I tilfælde af færdselsuheld m.v. kan chaufførerne foretage lovpligtig afmærkning af køretøjet med havariblink og eventuelt advarselstrekant, samt foretage korrekt anmeldelse til politi og arbejdsgiver.

Chaufførerne har kendskab til rettigheder og pligter i forhold til certifikat- og uddannelseskrav.

Chaufførerne har grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer.

Teknologi og arbejdsorganisering

Jobområdets ansatte skal kunne søge informationer om regler for by- og rutebuskørsel på virksomhedens intranet og/eller på internettet.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

De fleste trafikselskaber stiller krav om, at chauffører og administrativt personale, der har med kørselens afvikling at gøre inden for udførsel af flextrafik, deltager i arbejdsmarkedsuddannelsen 'Introduktion til offentlig servicetrafik', der giver deltagerne indsigt i love og regler for offentlig servicetrafik.

Uddannelsen afsluttes med udstedelse af et certifikat.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdetets ansatte har kendskab til de omkostninger og indtægter, der er forbundet med virksomhedsdrift inden for by- og rutebuskørsel. De har desuden kendskab til driftsøkonomiske principper, f.eks. faste og variable omkostninger.

De ansatte har indsigt i konkurrenceforhold, organisering og vilkår for udbud og licitation for offentlig servicetrafik/flextrafik samt andre former for personbefordringer.

Chauffører, der udfører offentlig servicetrafik/flextrafik, har indsigt i de faktureringsregler, der er gældende ved kontraktkørsel.

Teknologi og arbejdsorganisering

Udbud og licitationer for offentlig servicetrafik/flextrafik kan bidrage til skift af kunder og brugere, hvilket kan betyde hyppige ændringer i chaufførernes organisering af arbejdet.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte kan levere en god kundeservice efter virksomhedens principper, herunder evne at forebygge eller afværge konflikter.

De ansatte er i besiddelse af den fleksibilitet og samarbejdsevne m.v., som gør, at arbejdet kan udføres med kvalitet og en høj grad af service, og de forstår betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder.

Jobområdets ansatte skal have en meget høj serviceprofil, herunder bl.a. kulturforståelse og sproglige kompetencer. Det er væsentligt, at de kan yde en god kundeservice, og at de har gode samarbejds- og kommunikationsevner. Desuden er deres personlige fremtræden helt central.

Teknologi og arbejdsorganisering

Som led i levering af kvalitet og service skal chaufførerne kunne betjene forskelligt kommunikationsudstyr.

Chaufførerne arbejder det meste af tiden alene, men de har ofte en bred kundekontakt og fungerer som virksomhedens ansigt udadtil.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Trafikselskaberne stiller stigende krav til certificering i kundeservice. Hvilke krav der er til chaufførerne, afhænger af det enkelte trafikselskab.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring af syge og handicappede

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervsmæssig personbefordring af syge og handicappede, og kan befordre passagerer på en komfortabel måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og den gældende lovgivning.

Chaufførerne kan imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede, og kan drage omsorg for passagerens ikke-akutte behov.

Personbefordring af syge og handicappede stiller krav til chaufførerne om, at de har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, samt de har forståelse for de særlige behov passagererne har i forhold hertil.

Chaufførerne kan kommunikere med sundhedspersonale og behandlingssted vedrørende særlige transportforhold for passagererne.

Chaufførerne kan udføre kørsel med børn og i særdeleshed børn med diagnoser, samt kommunikere med kunder der har psykiatiske sygdomme

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne om bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme.

Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker.

Chaufførerne har viden om særlige passagerers behov for supplerende ilt, og om sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker.

Chaufførerne, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssigt korrekt, betjene lift og trappemaskiner, samt fastspænde kørestole og kørestolsbrugere korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Da de fleste virksomheder inden for offentlig servicetrafik foretager mange forskellige former for personbefordringer, er der en del chauffører, der veksler mellem forskellige arbejdsopgaver.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt.

Der sker løbende en udvikling af de hjælpemidler og den teknologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af buschauffører.

Chaufførerne skal være i besiddelse af Å©t eller flere af følgende kørekort og certifikater:

- Kørekort D til erhvervsmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D/E (påhængskøretøj på over 750 kg)
- Kørekort D1 til erhvervsmæssig personbefordring (lille bus)
- Kørekort D1/E (påhængskøretøj på over 750 kg).

Chaufføruddannelsesbevis jf. Færdselsstyrelsens bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse chauffører i vejtransport, som skal fornyes hvert femte år via efteruddannelse.

Kørekort til de ovenstående kategorier skal fornyes hvert 5. år.

Derudover skal alle buschauffører, der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU-forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse, som i dag er indeholdt i kvalifikationsuddannelsen.

Flertallet af trafikelskaber stiller krav om, at chauffører, der udfører kørsel i regi af offentlig servicetrafik, herunder Flextrafik, har deltaget i nedenstående arbejdsmarkedsuddannelser:

- Introduktion til offentlig servicetrafik
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer
- Hvis der køres med liftbil: Befordring af fysisk handicappede med liftbil
- Hvis der anvendes trappemaskine: Befordring af fysisk handicappede med trappemaskine
- Brug af evakueringsstol afhængig af udbud.

En række trafikelskaber stiller desuden krav om, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:

- Ajourføring af chauffører i offentlig servicetrafik.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på de fleste arbejdspladser. Der er dog variationer i de arbejdsopgaver, der udføres på de forskellige arbejdspladser, og derfor er kompetencekravene til medarbejderne også forskellige.

Nogle arbejdspladser foretager f.eks. udelukkende personbefordring i almindelige by- og rutebusser, mens andre typisk mindre rutebusselskaber udfører blandet kørsel, hvor det kræves, at chaufførerne lever op til de uddannelseskrav, der eksisterer i relation til kørsel med handicappede og sygdoms- og alderssvækkede passagerer i regi af offentlig servicetrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring med by- og rutebus

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervmæssig personbefordring med by- eller rutebus. Chaufførerne kan befordre passagerer med by- eller rutebus på en måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og komfort samt den gældende lovgivning. Desuden kender chaufførerne de krav, som færdselsloven stiller, samt Arbejdstilsynets anvisninger.

Chaufførerne inden for by- og rutebuskørsel kender takstbestemmelser og zoneinddeling, og på baggrund heraf, kan de udstede billetter. De kan desuden give passagererne relevante informationer via bussens kommunikationsanlæg.

Chaufførerne kan foretage by- og rutebuskørsel og gennemføre disse i praksis under overholdelse af den udarbejdede tids- og køreplan. I samarbejde med jobområdets øvrige ansatte kan chaufførerne planlægge mere individuelt tilrettelagte personbefordringer.

Chaufførerne har grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer og er i stand til at anvende it-baseret kommunikationsudstyr, navigationsudstyr, billetteringssystemer og computere.

De fleste chauffører udfører traditionel personbefordring med by- og rutebus omfattet af køreplansstyret kørsel, men der er også chauffører, der udfører mere individuel tilrettelagt kørsel, der udbydes af trafikelskaberne under reglerne om offentlig servicetrafik/flextrafik.

I det omfang, at virksomheden både udfører traditionel personbefordring med by- og rutebus samt offentlig servicetrafik/flextrafik, stiller det krav til chaufførerne om at kunne håndtere begge typer af arbejdsopgaver.

Teknologi og arbejdsorganisering

Erhvervmæssig personbefordring med by- og rutebus er primært domineret af store virksomheder, der specialiserer sig i rutekørsel, men der findes også virksomheder, der udfører flere forskellige former for personbefordring, og hvor chaufføren veksler mellem arbejdsopgaverne.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt.

De køretøjer, der anvendes, er bygget og udstyret specielt til de forskellige typer personbefordring.

Samtidig sker der en løbende udvikling af den teknologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af buschauffører.

- Kørekort D til erhvervmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D/E (påhængskøretøj på over 750 kg)
- Kørekort D1 til erhvervmæssig personbefordring (lille bus)
- Kørekort D1/E (påhængskøretøj på over 750 kg).

Chaufføruddannelsesbevis jf. Færdselsstyrelsens bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af chauffører i vejtransport, som skal fornyes hvert femte år via efteruddannelse

Kørekort til de ovenstående kategorier skal fornyes hvert 5. år.

Derudover skal alle buschauffører, der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU-forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse, som i dag er indeholdt i efteruddannelsen.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på de fleste arbejdspladser. Der er dog variationer i de arbejdsopgaver, der udføres på de forskellige arbejdspladser, og derfor er kompetencekravene til medarbejderne også forskellige.

Nogle arbejdspladser foretager f.eks. udelukkende personbefordring i almindelige by- og rutebusser, mens andre typisk mindre rutebusselskaber udfører blandet kørsel, hvor det kræves, at chaufførerne lever op til de uddannelseskrav, der eksisterer i relation til kørsel med handicappede og sygdoms- og alderssvækkede passagerer i regi af offentlig servicetrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Rationel, hensynsfuld, sikker og energioekonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig måde under hensyntagen til passagerers komfort og sikkerhed. De er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, så de kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel.

Chaufførerne har en grundlæggende køreteknisk indsigt, der bl.a. gør dem i stand til at håndtere mange samtidige distraktionsfaktorer i form af f.eks. kontakt med kunder/brugere, uventede hændelser i trafikken og eventuelle vejrmæssige udfordringer. Dette gør dem i stand til at koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for passagerer, bus, andre trafikanter, eller sig selv. Chaufførerne kan reagere hensigtsmæssigt og yde passagererne den nødvendige indsats i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke, herunder f.eks. evakuere buspassagerer på en korrekt og forsvarlig måde. De har desuden kendskab til elementær brandbekæmpelse.

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes miljøpåvirkninger. De kan desuden gennemføre kørslen, så arbejdsmiljø og energi- og miljørigtig kørsel fremmes.

Chaufførerne har kendskab til hvordan der køres energirigtig kørsel med busser der anvender alternative driftsmidler som f.eks. el og brint.

Chaufførerne har viden om hvordan der opnås flest mulige kilometer med den mængde af el / brint der er til rådighed, herunder også hvordan der renegeres mest mulig energi ved nedsættelse af hastigheden.

Teknologi og arbejdsorganisering

Busserne bliver udstyret med mere og mere avanceret udstyr, som kan støtte chaufføren til at udføre rationel, hensynsfuld, sikker og økonomisk kørsel.

Udstyret spænder f.eks. over måleudstyr, kørecomputere, navigationsudstyr, automatisk betaling og andre tekniske hjælpesystemer i forbindelse med selve kørslen.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er helt central på alle arbejdspladser i jobområdet. Stadig flere virksomheder lader deres medarbejdere deltage i kompetenceudvikling inden for området.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdet ansatte har en grundlæggende forståelse for sikkerhed på arbejdspladsen både i virksomheden og ved køretøjet, og de kan anvende deres viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Chaufførerne er opmærksomme på, hvordan arbejdsulykker kan forebygges, og de kan yde den nødvendige indsats ved arbejdsulykker samt forebygge yderligere påvirkninger og skader. De kan desuden reagere hensigtsmæssigt ved brand.

Chaufførerne kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld, herunder skader på siderne af en el-bus, da batterierne oftest er placeret her. De kan også reagere hensigtsmæssigt i forhold til ulykke eller sygdom, herunder foretage alarmering, anvende almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt foretage evakuering af køretøjet.

Jobområdets ansatte kan bidrage aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader. Chaufførerne har kendskab til ergonomi, så de kan bidrage til at styrke egen sundhed på baggrund af viden om, hvordan de fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske.

Chauffører, der arbejder med persontransport inden for offentlig servicetrafik/flextrafik eller andre former for persontransport af ældre og handicappede, kan anvende hensigtsmæssig løfte-/bæreteknik.

De kan betjene, håndtere og fastspænde kørestole og kørestolsbrugere, samt anvende trappemaskiner og evakueringsstole, på en sikkerhedsmæssigt korrekt måde.

Chauffører, der udfører sygetransporter, skal desuden have kendskab til forskellige typer af sygdomme og deres behandling, og chaufføren skal kunne kommunikere med skadestue om særlige transportforhold for passageren.

Jobområdets ansatte skal have kendskab til de regler og anvisninger fra Arbejdstilsynet, der er for arbejdets tilrettelæggelse, indretning og udførelse.

Teknologi og arbejdsorganisering

Chaufførarbejdspladser er i dag kendetegnet ved betydelige sundhedsmæssige belastninger. Dette gælder både i forhold til arbejdsrelaterede skader og i forhold til en høj overdødelighed.

Det er således en statistisk kendsgerning, at chauffører udsættes for store psykiske og fysiske belastninger, som har placeret denne erhvervsgruppe blandt de mest udsatte på arbejdsmarkedet.

Chaufførerne har ofte lange stillesiddende perioder, der er efterfulgt af tunge løft, f.eks. besværlig bagagehåndtering eller hjælp til bevægelseshæmmede. Udførelse af arbejdsopgaverne giver desuden ofte besværlige vilkår i forhold til f.eks. sund ernæring og motion. Dette fordrer et behov for bevidsthed hos såvel medarbejdere som virksomhedernes ledelse om betydningen af sund levevis, der kan mindske erhvervsrelaterede sygdomme, forlænge levealderen og øge trafiksikkerheden.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Ingen særlige kvalifikationskrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere.

Aktuelt tilkoblede mål

Niveau kan angives ved enkeltfag.

Nummer, niveau og titel		EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
20798	Sundhed for personbefordringschauffører	AK	2,0	21-02-2026 til 31-03-2026
20832	Grundlæggende kørsel med el-busser	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
20996	Digitale kompetencer til online undervisning	AL	1,0	10-02-2026 og fremefter
21897	Suppleringsmodul for kvalifikationsuddannelse - P	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
22499	Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., integreret	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
22506	Dansk som andetsprog F/I, basis, integreret	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
22507	Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., integreret	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
22508	Fagunderstøt. dansk som andetsprog F/I, integreret	AP	10,0	10-02-2026 og fremefter
22616	Beford. af sygdoms- og alderssvækkede passagerer	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
23182	Grundlæggende kvalifikationsbevis, bus, øvede	AK	30,0	21-02-2026 og fremefter
23183	Grundlæggende kvalifikationsbevis, bus	AK	40,0	21-02-2026 og fremefter
23184	Grundlæggende personbefordring, øvede	AK	40,0	21-02-2026 og fremefter
23185	Grundlæggende personbefordring	AK	50,0	21-02-2026 og fremefter
23213	Intensiv grundlæg. kvalifikationsuddannelse, bus	AK	20,0	21-02-2026 og fremefter
23424	Sundhed for personbefordringschauffører	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
23427	Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
23428	Sundhed for erhvervschauffører	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
23429	Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
25000	RKV før erhvervsuddannelse for voksne	AP	5,0	21-02-2026 og fremefter
40373	Sidemandsoplæring	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
40392	Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	10-02-2026 og fremefter
40531	Personbefordring med bus	AK	30,0	21-02-2026 og fremefter
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
40544	Grundlæggende kvalifikationsbevis - bus	AK	20,0	21-02-2026 og fremefter
40805	Mentoruddannelse for erfarne medarbejdere	AE	5,0	21-02-2026 og fremefter
40883	Befordring af handicappede i ordinær rutetrafik	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
40902	Udvidelse af GK for godschauffører	AK	5,0	21-02-2026 og fremefter
42730	Introduktion til førstehjælp på jobbet	AP	0,4	21-02-2026 og fremefter
42848	Personbefordring for lastbilchauffører	AK	15,0	21-02-2026 og fremefter
42851	Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
43149	Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	AK	2,0	21-02-2026 til 31-03-2026
43343	Praktik for F/I	AP	48,0	10-02-2026 og fremefter
44722	Køre- og hviletidsregler	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
44978	Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	10-02-2026 og fremefter
44979	Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	10-02-2026 og fremefter
45079	Transportpapirer inden for vejtransport	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
45082	Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
45083	Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
45107	Sundhed, sikkerhed, service og logistik	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
45215	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	10-02-2026 og fremefter
45261	Kundeservice	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
45288	Billettering og kundeservice	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
45311	Kørsel med vogntog, kategori D/E	AK	10,0	21-02-2026 og fremefter
45347	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	10-02-2026 og fremefter
45362	Personlig udvikling til arbejde og uddannelse	AA	5,0	21-02-2026 og fremefter
45368	Værdibaserede arbejdspladser	AA	2,0	21-02-2026 og fremefter
45369	Videndeling og læring for medarbejdere	AA	3,0	21-02-2026 og fremefter
45511	Faglig læsning	AP	2,0	10-02-2026 og fremefter
45536	Faglig skrivning	AP	3,0	10-02-2026 og fremefter
45545	Dansk som andetsprog F/I, basis, fagr. forløb	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45565	Brug af pc på arbejdspladsen	AD	3,0	21-02-2026 og fremefter

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
45567 Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., fagr. forløb	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45569 Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., fagr. forløb	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45571 Fagunderstøttende dansk som andetsprog F/I	AP	10,0	10-02-2026 og fremefter
45572 Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45573 Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45574 Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	10-02-2026 og fremefter
45644 Kommunikation og kulturforståelse	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
45870 Sundhed for erhvervschauffører	AK	1,0	21-02-2026 til 31-03-2026
46493 Konfliktåndterter	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
46494 Rutebilkørsel udbud	AK	5,0	21-02-2026 og fremefter
47632 Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0	10-02-2026 og fremefter
47668 Grundlæggende faglig regner	AP	2,0	10-02-2026 og fremefter
47669 Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	10-02-2026 og fremefter
47670 Faglig læsner	AP	2,0	10-02-2026 og fremefter
47671 Faglig skrivner	AP	3,0	10-02-2026 og fremefter
47874 Introduktion til offentlig servicetrafik	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
47910 Brug af evakueringsstol	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
47961 Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK	1,0	21-02-2026 til 31-03-2026
48012 Instruktører og elever i praktikcentret	AP	2,0	21-02-2026 og fremefter
48013 Mål og læring i praktikcentret	AP	2,0	21-02-2026 og fremefter
48049 Arbejdsmljø 1 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	10-02-2026 og fremefter
48050 Arbejdsmljø 2 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	10-02-2026 og fremefter
48400 Personbefordrer med lille bus	AK	30,0	21-02-2026 og fremefter
48465 Køreteknik for erhvervschauffører - trin 1	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48466 Køreteknik for erhvervschauffører - ajourføring	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
48488 Skadestop for erhvervschauffører	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48569 Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	5,0	10-02-2026 og fremefter
48596 Ergonomi inden for ufaglærte og faglærte job (F/I)	AA	3,0	10-02-2026 og fremefter
48616 EU-efteruddannelse for buschauffører - obl. del	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48617 Ajourføring for rutebuschauffører	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48619 Ajourføring for buschauffører i OST/Flextrafik	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48900 Trafikselskabet, kundeservice og billettering	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
48900-A Trafikselskabets organisering og kundebetjening	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
48900-B Billettering og kvalitetskrav	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
48903-B Ren- og vedligeholdelse af busser	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
48903 Rutebuschauffør	AK	4,0	21-02-2026 og fremefter
48903-A Rutebuschaufførens arbejdsopgaver	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
49005 Kørsel med specielle busser	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
49739 Kørsel med turistliftbus	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
49741 Forebyggelse af uheld for erhvervschauffører	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
49854 Brug af takograf og takografkort	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
49865 Ajourføring i kørsel med el-busser	AK	1,0	21-02-2026 og fremefter
49973 Medspiller til grøn omstilling i produktionen	AA	3,0	21-02-2026 og fremefter
49974 Befordrer af fysisk handicappede med liftbil	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
49975 Befordrer af fysisk handicappede med trappemaskin	AK	2,0	21-02-2026 og fremefter
49981 Ajourf. af chauffører i offentlig servicetrafik	AK	3,0	21-02-2026 og fremefter
49995 EUD-Oplæringsvejledning for den uddannelsesansvarl	AF	1,0	10-02-2026 og fremefter
49998 EUD-Oplæringsvejledning for den daglige oplærer	AF	1,0	10-02-2026 og fremefter